

Metanreducerende foder

- Søg kompensation inden 28. november

Metanreducerende fodring er en realitet fra 1. januar 2025.

Sektordirektør i Landbrug & Fødevarer Kvæg, Ida Storm, anbefaler alle at søge kompensationsordningen. Mulighed for yderligere indsats gennem en tilskudsordning er der også, men har mange knaster i årets ansøgningsrunde.

Med stor optimisme så mange danske mælkeproducenter frem til en ny tilskudsordning, som blev vedtaget i april 2024. Ordningen var en del af et bredt politisk ønske om at understøtte brugen af metanreducerende foder til kvæg, hvilket skal bidrage til klimamålsætningerne og samtidig sikre mælkeproducenternes konkurrenceevne.

Men nu, hvor bekendtgørelsen er klar, møder en række elementer i ordningen kritik fra Landbrug & Fødevarer Kvæg. Ifølge sektordirektør Ida Storm skaber det en risiko for, at ordningen ikke får den forventede effekt.

Politisk velvilje, men praktiske udfordringer

Man kan både søge kompensation, som mindsker udgifterne til metanreducerende fodring – og en tilskudsordning, hvis man som mælkeproducent ønsker at mindske metanudledningen yderligere.

"Herfra skal lyde en klar opfordring til at søge kompensationsordningen hos Landbrugsstyrelsen. Det er oplagt at søge om kompensation for de udgifter, der uanset hvad vil være, når I næste år skal opfylde det nye obligatoriske krav til metanreducerende foder," udtaler Ida Storm.

Der er sat et beløb af til ordningen, som svarer til, at alle kan få kompensation, og at cirka 30 procent af ansøgerne kan blive en del af tilskudsordningen. Hvis der er for mange, der søger tilskudsordningen, bliver det afgjort ved lodtrækning, hvem der får tilskud eller kompensation.

"På medlemmernes vegne er jeg meget ked af, at ordningen er skruet sådan sammen. Jeg ville virkelig gerne, at mange søgte tilskudsordningen, men jeg er bange for, det kan betyde, at nogle kan miste retten til kompensation," udtaler Ida Storm.

Usikker tidsplan og økonomisk risiko

Et væsentligt problem er, at landmændene skal begynde at fodre med metanreducerende midler fra 1. januar 2025, men først får svar i januar. Det betyder, at mælkeproducenterne skal indgå bindende aftaler om ekstra udgifter uden garanti for støtte.

"Det giver ingen mening at kræve, at landmænd skal investere uden sikkerhed. Tilskuddet er tænkt

som en hjælp, men her udsættes producenterne for en økonomisk risiko," forklarer Ida Storm.

Lang ventetid på udbetaling

En anden udfordring er, at tilskuddet først udbetales i midten af 2026, hvilket betyder, at landmændene selv skal finansiere omkostningerne til Bovaer i hele 2025. Det binder kapital og skaber rentekomkostninger, som ellers kunne være brugt på grønne investeringer, dyrevelfærd eller arbejdsmiljø.

"Det er ærgerligt, at ressourcerne, som kunne bidrage til bæredygtige forbedringer, nu må dække ekstraomkostninger," siger sektordirektøren.

Et system der hæmmer vækst

Ordningen afhænger af antallet af køer 28. oktober 2024. Man kan ikke få kompensation eller tilskud for flere årskøer, end man har på denne dato, men hvis man får færre køer, bliver det trukket fra.

"Ordningen hæmmer bedrifter i vækst. Det er dybt problematisk, med den løbende udvikling vi har på bedrifterne," siger Ida Storm.

Politisk opfordring til justeringer

Landbrug & Fødevarer Kvæg opfordrer nu politikerne til at tage ordningen op til revision, så den passer bedre til landmændenes praktiske forhold, når der skal søges kompensation for 2026.

"Vi vil gerne bruge klimavenlige løsninger, men ordningen skal tilpasses virkeligheden. Der er meget, der skal forbedres inden næste års ansøgningsrunde. Ellers går vi glip af et kæmpe klimapotential," afslutter Ida Storm.

Sådan får du tilskud til metanreducerende foder i 2025

Fedt eller Bovaer? Det er det valg, du som mælkeproducent står overfor, når der skal lægges foderplaner for 2025. Få svaret på, hvordan tilskudsordningerne er skruet sammen i denne artikel.

Fra 1. januar 2025 skal konventionelle mælkeproducenter fodre deres køer med metanreducerende fodervirkemidler. Sådan lyder kravet fra Styrelsen for grøn arealoplægning og vandmiljø. Reglerne træder i kraft 1. januar 2025.

Kravet om klimakompenseret fodring gælder for aktive konventionelle mælkeproducenter på bedrifter med mere end 50 malkekøer i 2025. Du kan søge kompensation på baggrund af antallet af registrerede køer i CHR-registeret pr. 28. oktober 2024.

Det var egentlig meningen, at der skulle være åbnet for tilsagn allerede i starten af oktober måned, men en indsigelse fra Østrig betød, at datoen blev udskudt. Nu er indsigelsen imidlertid trukket tilbage, og ordningen åbner for ansøgninger 31. oktober 2025.

Enten – eller

Reglerne betyder, at du som mælkeproducent skal tage stilling til om, du skal fodre dine køer med tilsætningsstoffet Bovaer, eller om du skal fodre dine køer med en blanding af fedtstoffer. Og hvis du vælger Bovaer, skal du tage stilling til, om du vil fodre dine køer med Bovaer i enten 80 dage eller hele året.

Du kan søge om kompensation for at overholde kravet med enten fedt i hele året eller Bovaer i 80 dage. Hvis du vælger Bovaer i 80 dage, kan du samtidig søge tilskud til at bruge Bovaer hele året. Og for at du er berettiget til kompensation og tilskuddet, skal du indsende dit forventede foderforbrug per ko per dag i det kommende år. Det kan du fx baseret på tidligere års forbrug i perioden fra 31. oktober 2024 – 28. november 2024. Man søger om et såkaldt tilsagn.

”Der er ikke tale om en komplet foderplan men et kvalificeret estimat baseret på tidligere års erfaringer. Man ansøger om tilsagn i et særligt skema i Tast-selv. Der er ingen krav om dokumentation eller vedhæftede dokumenter,” forklarer Jesper Overgård Lehmann, fuldmægtig i Landbrugsstyrelsen.

Det er desuden et krav, at du vælger samme virkemiddel til hele husdyrbruget. Du kan altså ikke vælge Bovaer til en del af bedriften og fedt til en anden del.

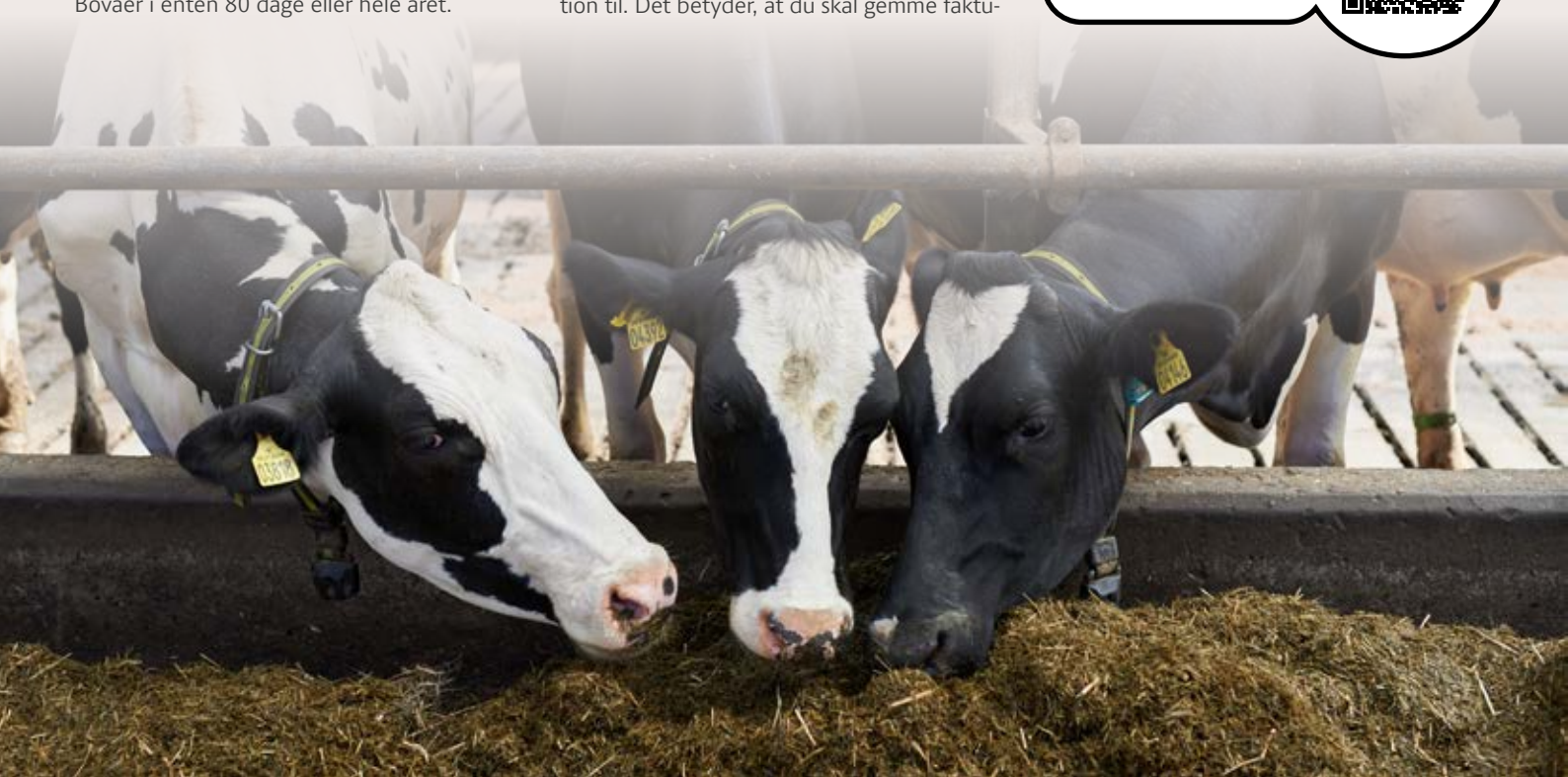
Dokumenter forbruget

Ved kontrol skal du dokumentere det faktiske forbrug i den periode, du ønsker kompensation til. Det betyder, at du skal gemme fakturaer og analyser for metanreducerende foder i 10 år. Hvis du vælger at søge tilskud, er der ingen regler for, hvor længe du skal opbevare dokumentationen.

I perioden udtages fem procent af de bedrifter, der har modtaget tilsagn til kontrol. Kontrollen er uvarslet, og hvis du får besøg af kontrollørerne, skal du kunne fremvise fakturaer, foderplaner, opgørelser over forbrug osv. Kontrolløren vil spørge ind til din fodringsstrategi, og hvordan du udfodrer med Bovaer eller ekstra fedt i foderet.

Når perioden er udløbet, kan du derefter anmode om udbetaling af kompensation eller tilskud i starten af 2026. Ved anmodningen skal du kunne dokumentere det faktiske forbrug af metanreducerende virkemidler, og i den forbindelse skal du blandt andet indsende foderplaner for 2025.

Læs mere på lbst.dk/tilskud/tilskudsguide

Fodringsstrategier til Metanreduktion:

Fordele og ulemper ved fedt og Bovaer

Fra 1. januar 2025 er det lovpligtigt at fodre konventionelle malkekøer med metanreducerende midler. Enten Bovaer eller ekstra fedt i foderet er valget, man som mælkeproducent står overfor. KvægNyt har spurgt chefkonsulent hos SEGES Innovation Nicolaj Ingemann Nielsen om fordele og ulemper ved de to strategier.

"Jeg har givet mit bedste bud på økonomi og fodringspraksis i de to scenarier. Der er ikke meldt priser ud endnu, så jeg baserer mit bud på, hvad jeg kan lytte mig til i branchen og et kvalificeret skøn. Jeg ville dog altid rådføre mig med mit mejeri, før jeg tog en endelig beslutning," forklarer Nicolaj Ingemann Nielsen.

Fedt

Fodring med fedt kan hjælpe med at reducere metanproduktionen, men det kræver en omhyggelig balance mellem mættet og umættet fedt.

- Mættet fedt er generelt bedre for køerne og kan medvirke til at reducere metanudledning.
- Fodring med fedtkilder rig på palmitinsyre (C:16) anbefales.
- For meget umættet fedt kan påvirke koens fordøjelse negativt – beregn iodtalsprodukt i DMS_NorFor. Anbefaling: maks 45 g/kg TS.
- Calciumforsæbet fedt har tendens til dårlig smag, hvilket kan nedsætte foderoptagelsen.
- Ekstra mættet fedt koster og for køer, der i dag fodres med 34 g fedtsyrer/kg TS, kræver det en merproduktion på 1,1 til 1,5 kg EKM/ko/dag afhængig af fedtpris og mælkepris for at være rentabelt (fratrullet kompensationsordning).
- Palmefedt har et højt dyrkningsmæssigt klimaaftryk.

Bovaer

Bovaer er en nyere løsning til metanreduktion, som kan anvendes enten i begrænsede perioder eller hele året rundt.

Bovaer i 80 dage:

- Anbefales til de sidste 80 dage af året, fra 13. oktober, for at mindske likviditetsbelastningen.
- Praktiske afprøvninger viser ingen væsentlige ændringer i foderoptagelse eller mælkeproduktion.
- Begrænsning: 60 mg 3NOP/kg tørstof – hverken mindre eller mere.
- Omkostninger: 2,15 - 2,50 kr./ko/dag, svarende til en nettoomkostning på ca. 30 kr./årsko (fratrullet kompensationsordning)
- Udfordringer: Doseringen af goldkøers ration kræver præcision, og kalve må ikke få tildelt fuldfoder med Bovaer.

Bovaer året rundt (365 dage):

- Hvis man vælger tilskudsordningen, forventes nettoomkostningen at blive ca. 140 kr./årsko, hvilket skal vurderes i forhold til klimagevinsten.

Man kan fodre med Bovaer i enten 80 eller 365 dage

VIL DU VIDE MERE:
NICOLAJ INGEMANN NIELSEN,
NCN@SEGES.DK

Få pladser ledige

Kalvens Dag

2024 19. NOVEMBER
MCH HERNING KONGRESCENTER

Tilmeld dig på kalvensdag.dk

Stjernenyheder i DMS på Agromek

På Agromek præsenterer SEGES Innovation to nyheder i DMS, der begge har modtaget en prestigefyldt Agromek-stjerne.

Varmestressalarm – sikrer dyrevelfærd og produktion

Varmestressalarmen i DMS varsler dig seks dage før, dine køer risikerer varmessstress, ligesom du får vist, hvordan varmessstress tidligere har påvirket din produktion. Med denne viden kan du handle i tide og sikre optimal dyrevelfærd og et højt produktionsniveau.

Salmonellaalarm – beskytter din besætning mod smitte

Med den helt nye salmonellaalarm i DMS bliver du advaret, hvis en nabobesætning inden for fem km er ramt af salmonella. Du får altså et overblik over smittespredning samt forebyggende anbefalinger.

Begge nyheder understøtter DMS' mål om at være kvægbrugens digitale partner. Lær mere om de nye funktioner på Agromek.

Kvægerstatningsordningen og bluetongue

Kvægerstatningsordningen dækker visse tab i kvægbesætninger, der har haft større udbrud af BTV-3. Disse tab omfatter

- Kreaturer, der er døde eller aflivet som følge af BTV-3
- Dyr lægeudgifter til behandling af syge dyr
- Tabt mælkeproduktion forårsaget af BTV-3 i sygdomsperioden.

Selvriskoen udgøres af to elementer. 2,5 pct. af den samlede skalaværdi af bedriftens kreaturer (mindst 10.000 kr.) og herudover 20 pct. af tabet.

Diagnosen skal være stillet af Statens Seruminstitut. Tab, der er dækket af forsikringer, kan ikke medregnes. Desuden skal man have gjort, hvad man kunne for at minimere tabet. Man skal have vaccineret besætningen rettidigt mod BTV-3. Ansøgningsfristen er senest tre måneder efter udbruddets start.

Se mere om reglerne for Kvægerstatningsordningen på Landbrugsinfo.dk.

Start den gode dialog om sikkerhed

Sikkerhed først. Altid.

På kvæglandmand Per Hougaards bedrift i Hobro har de ved hjælp af appen CRiskA oplevet stor succes med at starte en dialog om sikkerhed. Og endda helt uden løftede pegefingre og strenge blikke.

"Vi startede med at bruge CRiskA for ca. 1,5 år siden, og bruger appen til at passe på vores medarbejdere og dermed undgå arbejdsulykker. Og for at sikre, at vi har den viden til rådighed, vi skal bruge for at håndtere kemi, rengøringsmidler og desinfektion korrekt," fortæller Per Hougaard.

Udover helt konkret at styrke sikkerheden ved håndtering af kemi i bedriften, er CRiskA også en katalysator for en kontinuerlig dialog om sikkerhed, som ikke altid er lige nem at tage.

"Jeg synes, at CRiskA er med til at lette dialogen om brug af værnemidler for at passe på os selv. Det er bare sådan en god indgangsvinkel til at snakke generelt om arbejdsikkerhed," forsætter Per.

Nemt at lære nye medarbejdere op

Per Hougaard oplever også, at appen er en kæmpe hjælp i forhold til at lære nye medarbejdere op i sikkerhed.

"I forbindelse med nye medarbejdere, der skal læres op, og vide hvor de finder sikkerhedsdatabladene henne eller de kemiske risikovurderinger, er CRiskA et godt og nemt redskab. De får et login til appen, så kører det. Før vi fik CRiskA, havde jeg downloadet alle sikkerhedsbladene og havde dem i en mappe på computeren ude i stalden. Nu kan vi nøjes med at scanne, så har vi alt, vi skal bruge," slutter Per Hougaard.

Scan og se video fra
Per Hougaards bedrift

Nyt forrum øger smittebeskyttelsen hos Anne og Thomas

På en gård nord for Aalborg driver ægteparret Anne og Thomas en malkekvægsbesætning med 240 køer og to ansatte. Her har smittebeskyttelse ikke altid stået så højt på prioriteringslisten, som det gør i dag. Det var en tiltagende bekymring for især salmonellasmitte, der fik dem til at stramme endnu mere op på deres procedure for smittebeskyttelse.

"At fokusere på at sikre vores besætning den bedst mulige sundhed er jo ikke noget nyt, men meget snak om frygt for især salmonella fik os til at skruer op for sikkerheden. Vi vil hellere reagere, før det er for sent, og derfor har vi investeret i at bygge et nyt forrum til vores stald," fortæller Thomas.

Tiden og pengene værd

Det var under Åbent Landbrug i september i år, at Thomas og Anne kunne indvie deres nye tilbygning. Et separat rum til gummistøvler og kitler, som ugentligt bliver brugt af alle eksterne besøgende som fx dyrlæger og inseminører.

"Før stod alt udstyr gemt væk i et uorganiseret rum. Med alt samlet ét synligt sted nu, er det langt nemmere for vores besøgende at finde det nødvendige udstyr, og vi sikrer,

at ingen træder ind i stalden uden korrekt hygiejne. Den tid og de penge vi har smidt i projektet er derfor virkelig godt givet ud. Og du kan komme langt for 100.000 kr.," fortsætter Thomas.

Nye vaner, større bevidsthed

Det nye tiltag har ikke kun haft praktiske fordele. Det har også øget Thomas' egen bevidsthed om smittebeskyttelse generelt.

"Det overrasker mig faktisk lidt, at en simpel tilbygning har rykket så meget ved min egen bevidsthed om potentiel smittefare. At kigge på vores nye forrum minder mig dagligt om, at vi hele tiden skal afsøge nye muligheder for at optimere på dette område, ligesom jeg personligt er blevet mere bevidst om, hvad jeg potentielt kan bære med mig rundt, når jeg besøger andre gårde," siger Thomas.

Afsluttende fortæller Thomas også om, at de allerede er i gang med at kigge på næste tiltag. De drømmer om en udendørs fangefold til slagtedy, hvor dyrene kan blive lukket ind, inden vognmanden kommer, så han/hun ikke behøver at komme indenfor, og dermed minimere risikoen for smitte.

